

tariaat gevaarlijk. Zij leidt de aandacht van brede lagen van de sociale vraagstukken af, van de vraagstukken van de klassenstrijd en vestigt die op de nationale vraagstukken, op vraagstukken, die het proletariaat en de bourgeoisie „gemeen hebben”. Dit scheidt echter een gunstige bodem voor het leugenachtige gepreek over de „belangenharmonie”, voor de verdoezeling van de klassebelangen van het proletariaat, voor de geestelijke knechting van de arbeiders. Daardoor wordt tevens een ernstige belemmering in de weg gelegd aan de aaneensluiting van de arbeiders van alle nationaliteiten. Als een beduidend deel van de Poolse arbeiders tot nu toe in de geestelijke slavernij van de burgerlijke nationalist blijft, als zij tot nu toe ter zijde van de internationale arbeidersbeweging blijven staan, — dan komt dit hoofdzakelijk, omdat de van oudsher bestaande anti-Poolse politiek der „machthebbers” de bodem voor deze slavernij scheidt en de bevrijding van de arbeiders uit deze slavernij bemoeilijkt.

Maar de politiek van onderdrukking blijft hierbij niet staan. Van het „systeem” van *onderdrukking* gaat zij niet zelden over tot het „systeem” van ophitsing der naties, tot het „systeem” van moorden en pogroms. Zeker, dit laatste is niet overal en niet altijd mogelijk, maar daar waar dit mogelijk is, — onder de omstandigheden, dat de elementaire vrijheden ontbreken, — daar neemt het niet zelden afschuwelijke afmetingen aan en dreigt het de zaak van de aaneensluiting der arbeiders in bloed en tranen te verdrinken. De Kaukasus en het Zuiden van Rusland geven ons daarvan een niet gering aantal voorbeelden. „Verdeel en heers”, — dat is het doel van de ophitsingspolitiek. En in zover het gelukt deze politiek door te voeren, vormt zij een zeer groot kwaad voor het proletariaat en is zij een belemmering voor de aaneensluiting van de arbeiders van alle nationaliteiten van de staat.

De arbeiders hebben echter belang bij de volledige smelting van al hun kameraden in één internationaal leger, bij hun snelle en definitieve bevrijding uit de geestelijke knechting der bourgeoisie, bij de volledige en vrije ontwikkeling van de geestelijke krachten van hun medebroeders, tot welke natie zij ook mogen behoren.

Daarom strijden de arbeiders en zullen zij strijden tegen de onderdrukkingspolitiek van de naties in al haar vormen, vanaf de meest verfijnde tot en met de grofste, zowel als tegen de ophitsingspolitiek in al haar vormen.

Daarom verkondigt de sociaal-demokratie van alle landen het recht van de naties op zelfbeschikking.

Het recht op zelfbeschikking betekent, dat alleen de natie het recht heeft over haar lot te beschikken, niemand heeft het recht *gewelddadig* in het leven van de natie in te grijpen, haar scholen en andere instellingen te *vernietigen*, haar zeden en gewoonten te *breken*, haar taal te *bepersen* en haar rechten te *beknotten*.

Dit betekent natuurlijk niet, dat de sociaal-demokratie steun zal verlenen aan alle en allerlei gewoonten en instellingen van een natie. Bij de strijd, die zij tegen het plegen van geweld tegen de natie voert, zal zij alleen het recht verdedigen van de *natie*, om zelf over haar eigen lot te beschikken en tegelijkertijd agiteren tegen de schadelijke gewoonten en instellingen van deze natie, teneinde de werkende lagen van de onderhavige natie de mogelijkheid te schenken, zich daarvan te bevrijden.

Het recht op zelfbeschikking betekent, dat de natie zich naar eigen wens kan inrichten. Zij heeft het recht haar leven in te richten volgens de beginselen van de autonomie. Zij heeft het recht met andere naties federatieve betrekkingen aan te knopen. Zij heeft het recht zich volkomen af te scheiden. De natie is soeverein en alle naties zijn rechtsgelijk.

Dit betekent natuurlijk niet, dat de sociaal-demokratie iedere willekeurige eis van de natie zal verdedigen. De natie heeft zelfs het recht, om tot de oude orde terug te keren, maar dit betekent nog niet, dat de sociaal-demokratie een dergelijk besluit van deze of gene instelling van de onderhavige natie zal ondertekenen. De verplichtingen van de sociaal-demokratie, die de belangen van het proletariaat verdedigt en het recht van de natie, die uit verschillende klassen is samengesteld, — dat zijn twee verschillende dingen.

Bij de strijd van de sociaal-demokratie voor het zelfbeschikkingsrecht, stelt zij zich ten doel een einde te maken aan de onderdrukkingspolitiek van de natie, ze onmogelijk te maken en daarmee de strijd tussen de naties te ondermijnen, hem af te stempelen en tot een minimum te herleiden.

Daardoor onderscheidt zich de politiek van het klassebewuste proletariaat essentieel van de politiek van de bourgeoisie, die de nationale strijd tracht te verdiepen en aan te blazen en de nationale beweging te doen voortduren en te verscherpen.